

MAS Hornolidečka, z.s.

**EX Post hodnocení Strategického
plánu Leader MAS Hornolidečka na
období 2007-2013**

2015

Obsah:

1	Úvod.....	3
1.1	Identifikační údaje	3
1.2	Základní údaje	3
2	Popis SPL, Fichí a rozpočtu.....	4
2.1	Složení SPL	4
2.2	Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet.....	8
2.3	Alokace	10
2.4	Výzvy	11
3	Metodický přístup	11
3.1	Zdroje údajů (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.).....	11
3.2	Monitorovací indikátory	12
3.3	Hodnotící otázky.....	13
4	Odpovědi na hodnotící otázky	14
4.1	Odpovědi na povinné hodnotící otázky	14
5	Závěry a doporučení.....	18
5.1	Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi dle SPL.....	18
5.2	Míra dosažení cílů.....	19
5.3	Závěry a doporučení	19

1 Úvod

1.1 Identifikační údaje

Název MAS	MAS Hornolidečska, z.s.
Sídlo MAS:	Lidečko 467, PSČ 756 15
Statutární zástupce	Ing. Vojtěch Ryza, předseda
tel.	571 447 945
Právní forma MAS	Občanské sdružení
IČ:	26676109
Manažer MAS	Aleš Lahoda
Tel.	604 628 026
E-mail	lahoda@mashornolidecska.cz
Seznam obcí v území MASH	Francova Lhota, Horní Lideč, Lačnov, Lidečko, Střelná, Študlov, Valašská Senice, Valašské Příkazy, Valašská Polanka, Lužná, Prlov, Pozdřechov, Leskovec, Seninka, Ústí
Datum podpisu Dohody se SZIF	10.7.2008

1.2 Základní údaje

	Původní stav*	Stav k 30. 06. 2015
Počet obcí	14	15
Počet obyvatel	11 594	12 249
Rozloha MAS (km²)**	165,54	170,94
Počet členů celkem	33	54
veřejný sektor	14	15
neveřejný sektor	19	39

* dle SPL předloženého k registraci Žádosti o realizaci SPL

** zaokrouhleno na 2 desetinná místa

2 Popis SPL, Fichí a rozpočtu

2.1 Složení SPL

2.1.1 Popis cílů

Hlavní téma: zlepšení kvality života a posílení místního ekonomického prostředí na území Hornolidečska.

Cíle:

- Zvýšení kvality života a atraktivity Hornolidečska rozvojem služeb pro obyvatele a zlepšení vzhledu obcí.
- Podpora rozvoje občanské společnosti v obcích Hornolidečska
- Rozvoj cestovního ruchu s využitím předností a specifík Hornolidečska založeným na kvalitním a zdravém životním prostředí a „Valašské pohodě“
- Zlepšovat ekonomickou výkonnost a konkurenceschopnost podniků lepším využitím produkčních faktorů, rozvojem technického potenciálu, inovacemi a marketingem surovin a produktů.
- Využití výhod a předností území Hornolidečska k posílení konkurenceschopnosti regionu
- Zvýšení potenciálu a atraktivity Hornolidečska pro turisty a návštěvníky.
- Obnova a zachování tradičních valašských řemesel a tvorba pracovních příležitostí
- Zvýšení kvality služeb pro obyvatele

2.1.2 Popis priorit

MAS Hornolidečska má stanoveny tři prioritní oblasti, kterými se snaží pomoci ke zlepšení socioekonomických ukazatelů na svém území. Během první poloviny realizace SPL na období 2007-2013 se ukázalo, že všechny oblasti byly zvoleny vhodně a realizované projekty měly prokazatelný pozitivní dopad na život na Hornolidečsku.

PRIORITA 1: VALAŠSKÁ TRADIČNÍ VESNICE – POHODA ŽIVOTA NA VALAŠSKU A POHODA PŘI TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU NA VALAŠSKU.

Tato priorita je zaměřena na vytvoření podmínek pro pohodu života na Valašsku při využití podmínek tradiční valašské Vesnice. Je podporována obnova vesnické zástavby (zlepšení estetické úrovně obcí). Při obnově je respektován charakter vesnické zástavby. Součástí této oblasti je také péče o památky. Pro usnadnění života na venkově je budována chybějící občanská vybavenost a služby obyvatelům, na které není možné získat prostředky z mandatorních výdajů státu. Jedná se především o aktivity zaměřené na děti a mládež, pečovatelské služby pro seniory, apod. Součástí této priority je rovněž budování infrastruktury pro volnočasové aktivity a to jak pro místní obyvatele, tak pro návštěvníky regionu. Součástí této infrastruktury je také budování dopravní sítě pro bezmotorovou dopravu, tedy cyklostezek a cyklotras, pěších tras, hipposteze, apod. včetně doprovodných služeb jako jsou pohostinství, servisní služby, odpočinková místa, ubytování apod.

4

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

PRIORITA 2: ZEMĚDĚLSTVÍ NA VALAŠSKU A VALAŠSKÉ PRODUKTY.

Priorita je zaměřena na oblast šetrného zemědělství s důrazem na pozitivní působení na životní prostředí, tedy na ekologické zemědělství a trvale udržitelný rozvoj. Hlavní zásady takového zemědělství spočívají v minimálním užívání syntetických pesticidů a hnojiv. V oblasti chovu zvířat se priorita zaměřuje na pohodu zvířat a celkovou harmonii agroekosystému a jeho biologickou rozmanitost. Podpora je nasměrována do hospodářských aktivit podporujících vytváření vyšší přidané hodnoty. Podporované aktivity napomáhají ke zpracování a odbytu komodit, vývoji nových výrobků a rozvoji alternativních způsobů prodeje. Při údržbě krajiny je respektován její typický zdejší charakter, tedy kromě lesů také sady s tradičními druhy ovoce. Jedním z cílů je také vytvoření místní produkce a místních specialit, které napomůžou vytvoření image regionu a přispějí také k rozvoji cestovního ruchu.

PRIORITA 3: TRADIČNÍ VALAŠSKÁ ŘEMESLA, SLUŽBY PRO OBYVATELE A NÁVŠTĚVNÍKY HORNOLIDEČSKA

Tato priorita je rozdělena na tři oblasti.

První z nich je podpora drobného podnikání s cílem vytvářet pracovní příležitosti pro místní obyvatele a zachovat tradiční řemesla. Dále je tato oblast zaměřena na podporu drobných výrobních (pekárny, kompostárny, ...) a služeb pro obyvatele (kadeřnictví, opravny, apod.) včetně maloobchodu.

Druhou oblastí je podpora diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem, preferována je výroba využívající místní lidské i surovinové zdroje.

Třetí je oblast cestovního ruchu, především budování a rozvoj základních služeb a infrastruktury. Jedná se o rozvoj především ubytovacích, stravovacích a dalších služeb komerčního charakteru s důrazem na venkovský charakter těchto služeb. Podporovány jsou především aktivity šetrné k životnímu prostředí, zvláštní pozornost je věnována agroturistice, která zde má ideální podmínky.

Jedním z hlavních cílů této priority je vzájemná aktivizace subjektů v rámci jednotlivých oblastí, kdy úspěšný subjekt v jedné oblasti bude pozitivně ovlivňovat činnost dalších subjektů ve zbylých dvou oblastech.

2.1.3 Popis Fichí

FICHE 1 – OBNOVA A ROZVOJ OBCÍ HORNOLIDEČSKA

Podpora je zaměřena na realizaci projektů v oblasti obnovy infrastruktury v obcích i mimo obce pro zlepšení životních podmínek obyvatel i návštěvníků. FICHE 1 má stanoveny tři cíle a to:

- Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí
- Dobudování Hornolidečské magistrály včetně obslužných míst
- Snížení negativních dopadů na životní prostředí a valašskou přírodu lidskou činností.

Podporovány jsou především stavební úpravy veřejných ploch a prostranství, úprava a údržba zeleně v obcích a stavební obnova či úprava Hornolidečské magistrály včetně přístupových komunikací a související infrastruktury

FICHE 2 – OBČANSKÉ VYBAVENÍ A SLUŽBY

Podpora je zaměřena na stavební obnovu a výstavbu objektů pro služby – volnočasové aktivity, činnosti spolkových a neziskových organizací, péči o děti, vzdělání, sport, sociální služby, veřejnou správu a základní obchodní vybavenost. Důraz je kladen především na budování aktivit pro mladé lidi do 30 let, děti a rodiny s dětmi. Cíle FICHE 2 jsou:

- Zlepšení občanské vybavenosti s cílem zvýšit dostupnost a kvalitu služeb
- Zlepšení podmínek pro rozvoj spolkového života a volnočasové aktivity
- Zlepšení podmínek pro činnost veřejné správy

Podporovány jsou především stavební obnova a nová výstavba budov a ploch sloužících k zajištění občanské vybavenosti v oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb, péče o děti, kultury, sportovních aktivit apod. Dále pak investice do pořízení materiálně-technického zázemí a vybavení pro společenské, sportovní, kulturní, environmentální a církevní aktivity.

FICHE 3 – VALAŠSKÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Podpora je zaměřena na realizaci investičních a neinvestičních projektů zejména vypracování studií nebo programů obnovy a na investice spojené s udržováním, obnovou, zhodnocením nebo využitím kulturního dědictví venkova. Aktivity přispívají k zachování historického a kulturního dědictví pro další generace a přispívají také ke zvýšení turistického potenciálu mikroregionu. Cíle FICHE 2 jsou:

- Zhodnocení kulturního dědictví venkova a jeho využití pro zvýšení turistického potenciálu
- Uchování typického valašského rázu obcí.

Podporovány jsou především stavební obnovy památkových objektů a ploch, revitalizace historických parků, zahrad a alejí, nákup budov strojů, zařízení a vybavení, investice do realizace expozic, muzeí s nabídkou místních kulturních a historických zajímavostí.

FICHE 4 – ZEMĚDĚLSTVÍ NA VALAŠSKU

Podpora je zaměřena na modernizaci zemědělských podniků a zvýšení jejich konkurenceschopnosti. Zemědělství má nezastupitelný význam pro údržbu krajiny a zachování jejího valašského rázu. Na Hornolidečsku vytvářejí zemědělské podniky pracovní příležitosti pro místní obyvatele a umožňují tvorbu typických valašských produktů. Cíle FICHE 4 jsou:

- Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských farem
- Údržba krajiny a uchování tradičního valašského rázu krajiny
- Vytvoření podmínek pro tvorbu valašských produktů

Podporovány jsou především investice do zemědělských staveb, vč. nezbytných manipulačních ploch pro živočišnou výrobu a investice do techniky a technologií pro živočišnou výrobu.

FICHE 5 PODPORA DROBNÉHO PODNIKÁNÍ A ROZVOJ MÍSTNÍCH ŘEMESEL.

Podpora je zaměřena na zakládání nových a rozvoj existujících mikropodniků včetně nových živností v oblasti výroby a zpracování. Podporovány jsou podniky se zaměřením na doplňkovou a řemeslnou

výrobu mimo zemědělskou výrobu především s využitím místních zdrojů. Mikropodniky se svou činností významně podílejí na ekonomickém rozvoji Hornolidečska. Cíle FICHE 5 jsou:

- Rozvoj hospodářské struktury nezemědělských aktivit
- Tvorba nových pracovních míst
- Zachování a rozvoj tradičních řemesel.

Podporována jsou především stavební obnova, případně nová výstavba budov, ploch s upřednostněním využití stávajících budov a ploch a nákup strojů, technologií, zařízení provozoven a dílen, hardware, software.

FICHE 6 DIVERZIFIKACE ZEMĚDĚLSTVÍ.

Podpora je zaměřena na realizaci aktivit v rámci diverzifikace činností zemědělských subjektů směrem k nezemědělským činnostem. Diverzifikace posílí ekonomický potenciál zemědělských subjektů a zajistí jejich stabilitu. Cíle FICHE 6 jsou:

- Zajištění podmínek pro kvalitní život místních obyvatel
- Posílení stability venkovského prostoru
- Posílení ekonomické stability zemědělských subjektů
- Diverzifikace ekonomických aktivit

Podporována jsou především stavební obnova, případně nová výstavba budov, ploch s upřednostněním využití stávajících budov a ploch a nákup strojů, technologií, zařízení provozoven a dílen, hardware, software.

FICHE 7 PODPORA A ROZVOJ SLUŽEB CESTOVNÍHO RUCHU

Podpora je zaměřena na rozvoj činností v cestovním ruchu – především ve venkovské turistice. Důraz je kladen na využívání zemědělských farem pro rozvoj agroturistiky, budování malokapacitních ubytovacích a stravovacích zařízení. Dále zde spadá budování turistické infrastruktury pro zimní i letní turistiku. Cíle FICHE 7 jsou:

- Zvýšení potenciálu a atraktivity Hornolidečska pro turisty a návštěvníky.
- Kvalitní infrastruktura a komplexní služby v oblasti cestovního ruchu.

Podporována je především stavební obnova nebo nová výstavba malokapacitních ubytovacích zařízení včetně stravování a dalších budov a ploch v rámci turistické infrastruktury. Dále výstavba a rekonstrukce služeb pro letní i zimní turistiku a nákup strojů, technologií, zařízení a vybavení.

FICHE 8 VALAŠSKÉ PRODUKTY

Podpora je zaměřena na investice do zpracovatelských provozů, které se týkají výroby potravin nebo krmiv určených pro hospodářská zvířata poskytující potraviny. Podporovány jsou projekty směřující k výrobě tradičních valašských výrobků a projekty zaměřené na zpracování masa a mléka zemědělskými prvovýrobci. Cíle FICHE 8 jsou:

- Zvýšení konkurenceschopnosti zpracovatelů potravin
- Vytváření podmínek pro zpracování místních valašských výrobků

7

- Vytváření podmínek pro přímý prodej ze dvora

Podporována je především stavební obnova a nová výstavba zpracovatelských provozů, investice do technologií zlepšujících zpracování zemědělských a potravinářských produktů. Dále investice vedoucí k vyšší kvalitě zemědělských a potravinářských produktů a aplikace umožňující výzkum a vývoj nových postupů a technologií v zemědělské výrobě.

2.1.4 Počet aktualizací SPL, k jakému datu byl SPL aktualizován (pouze významné změny – změny Fichí, monitorovacích indikátorů, priorit, cílů),

Do současné doby, tedy do 30.6.2015 byla provedena jedna významná aktualizace SPL a to ke dni 30.3.2011. Tato změna se týkala přidání nové FICHE s pořadovým číslem 8, která je zaměřena na podporu produkce zemědělských subjektů. Nová Fiche má zemědělským subjektům usnadnit zavádění vlastní výroby finálních produktů a jejich prodej, aby se zvýšila ekonomická soběstačnost těchto subjektů, a aby byly na území Hornolidečska zachovány činnosti generující vysokou přidanou hodnotu se všemi pozitivními vlivy.

V roce 2011 byly aktualizovány také výběrové kritéria u vyhlášených FICHÍ. K úpravě výběrových kritérií bylo přistoupeno na základě doporučení výběrové komise a programového výboru. Cílem bylo upravit výběrová kritéria tak, aby lépe reflektovaly cíle a monitorovací indikátory stanovené v SPL a také snahu MAS docílit podpory většího počtu žadatelů.

Další změna SPL, která byla provedena, se týkala změny v rozhodovacích orgánech MAS – změna členské základny MAS, změna členů programového výboru, výběrové komise a kontrolního výboru.

2.2 Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet

	% z rozpočtu	% z rozpočtu	% z rozpočtu (stav k 30.6.2015)*	Podané žádosti		Schválené žádosti		Proplacené projekty	
	Původní hodnota	dle platného SPL		ks	Kč	ks	Kč	ks	Kč
Fiche 1	23	23	10,04	4	2992060	4	2641028	4	2641028
Fiche 2	27	27	35,00	26	9576609	26	9202877	26	9202877
Fiche 3	7	5	4,89	3	1 285 830	3	1 285 830	3	1 285 830
Fiche 4	12	8	12,55	8	3339660	8	3299560	8	3299560
Fiche 5	13	13	28,98	22	9 338 390	21	8843390	18	7621428
Fiche 6	10	10	3,12	2	899 000	2	899 000	2	819 608
Fiche 7	8	8	5,01	4	1430400	4	1 430 400	4	1317192
Fiche 8	Nově v roce 2011	6	0,41	3	1 103 500	3	1 103 500	1	107 500
Celkem	100	100	100,00	72	29 969 449	71	29 470 449	65	26 295 023

* % zaregistrovaných projektů z dané Fiche na SZIF

Z uvedené tabulky je zřejmé, že došlo k proporčním změnám v objemu čerpání prostředků z jednotlivých FICHÍ oproti plánovaným hodnotám. V roce 2011 došlo v rámci aktualizace SPL také k úpravě poměru jednotlivých FICHÍ, především kvůli přidání nové FICHE s číslem 8. Na tu byl plánován objem čerpání ve výši 6% celkové alokace, recipročně pak došlo ke snížení plánovaných objemů u FICHÍ 3 a 4 o 2% respektive 4%.

FICHE 1 Obnova a rozvoj obcí Hornolidečska – na tuto FICHI bylo dle plánu určeno 23% objemu alokace, reálně bylo čerpáno 10% alokace. FICHE byla zaměřena výhradně na obce a jejich aktivity. Nízký zájem o čerpání z uvedené FICHE byl zapříčiněn širším spektrem dotačních možností na uvedené aktivity. Obce tedy preferovaly jiné zdroje financování, které jim zpravidla na infrastrukturní záměry zajistily větší objem finančních prostředků. Většina realizovaných projektů v této oblasti byla zaměřena na dobudování hornolidečské magistrály (cyklotrasa).

FICHE 2 Občanské vybavení a služby – toto opatření mělo jak z hlediska plánu, tak z hlediska skutečného čerpání nejvyšší objem alokace. Plánovaná hodnota byla 27 %, reálně však hodnota projektů v tomto opatření dosáhla hodnoty 35%. Žadatelé zde byly především obce a neziskové organizace. Realizováno bylo 26 projektů, až na výjimky se jednalo o projekty zaměřené na spolkovou činnost v obcích – zázemí pro spolky, úpravy kulturních zařízení či vybavení pro spolkovou činnost.

FICHE 3 Valašské kulturní dědictví – dle plánu bylo na tuto FICHI připraveno 7% alokace, po aktualizaci byla hodnota změněna na 5%, skutečně čerpáno bylo 4,89%. Podpořeny byly celkem 3 projekty. Tato hodnota vychází z reálné situace v území, kdy vzhledem k historickým okolnostem se v území nenachází velký počet památek či jiných objektů kulturního dědictví. Hlavní část objektů kulturního dědictví tvoří kostely. K jejich opravám jsou však převážně využívány jiné finanční zdroje.

FICHE 4 Zemědělství na Valašsku – původně bylo na tuto alokaci plánováno 12% rozpočtu, po úpravě se hodnota snížila na 8%, především proto, že nově přidaná FICHE 8 byla rovněž vhodná pro záměry v oblasti zemědělství. Oprávněnými žadatelé byli v této oblasti zemědělské podniky a reálně bylo na dané opatření čerpáno 12,55% prostředků. Podpořeno bylo celkem 8 projektů, které se z velké části týkaly pořízení mobilní techniky pro zemědělskou činnost. K investicím do budov a technologií většina zemědělců využívala přímé dotační prostředky prostřednictvím SZIF, kde bylo možné získat větší objem prostředků.

FICHE 5 Podpora drobného podnikání a rozvoj místních řemesel – u této FICHE byl zaznamenán největší rozdíl mezi plánovaným objemem alokace (13%) a skutečně vyčerpaným objemem alokace (28,98%). FICHE byla určena především nezemědělským podnikům a těšila se velkému zájmu ze strany žadatelů. Podáno bylo celkem 22 žádostí o dotaci, realizováno a proplaceno bylo 18 žádostí (jedna žádost nebyla doporučena výběrovou komisí a dvě žádosti byly staženy ze strany žadatelů). FICHE se ukázala jako optimálně nastavená a žadatelé čerpali prostředky na široké spektrum aktivit – pořízení strojů a zařízení, budování a rekonstrukce prodejních a výrobních prostor, rozšíření činnosti apod.

FICHE 6 Diverzifikace zemědělství – na tuto FICHI bylo vyčleněno celkem 10% rozpočtu, vyčerpano bylo však pouze 3,12%. Hlavním důvodem tohoto rozdílu byl fakt, že většina zemědělských podniků

v území jsou drobní zemědělci, kteří se věnují výhradně zemědělské činnosti a jejich rozvoj se odehrává téměř výhradně v této oblasti. V této FICHI tak byly podány a podpořeny dva projekty. V jednom byla rozšířena činnost dřevovýroby ve druhém pak byly upraveny plochy pro využití zemědělského areálu ke kovovýrobě.

FICHE 7 Podpora a rozvoj služeb cestovního ruchu - Plánovaná alokace tvořila 8% rozpočtu, podpořeny byly 4 projekty, jejichž finanční objem v souhrnu tvořil 5% alokace. Cestovní ruch je v území dlouhodobě jednou z poddimenzovaných oblastí a o jeho rozvoj se snaží především veřejná správa. Obce na projekty cestovního ruchu využívaly jiné zdroje, které umožnily vyšší investice do této oblasti. Všechny projekty, které byly podpořeny, byly předloženy soukromými podnikateli a týkali se především zlepšení nabídky ubytovacích služeb.

FICHE 8 Valašské produkty – tato FICHE byla nově přidána v roce 2011 s ohledem na deklarované potřeby stávajících či potenciálních producentů potravin. Připraveno bylo celkem 6% z celkové alokace reálně však bylo vyčerpáno pouze 0,41% alokace. Podány sice byly celkem 3 projekty, úspěšně realizovaný byl však pouze jeden. Ukázalo se, že oblast přímé produkce potravin je pro producenty náročný úkol, který vyžaduje důkladnou přípravu a kvalitní plánování. Jedná se nejkompexnější činnost a pro rozvoj regionu má důležitou roli. V samotné realizaci je proto potřeba zajistit maximální metodickou pomoc, aby se i tato oblast do budoucna mohla rozvíjet.

2.3 Alokace

Rok	Celková alokace (Kč)	Alokace IV.1.2 (Kč)	Zazávazkováno IV.1.2 (Kč)*	Proplaceno IV.1.2 (Kč)*
2008	5 143 304	4 114 643	4 120 250	3 515 658
2009	6 906 294	5 719 848	5 688 891	5 609 257
2010	7 656 428	6 532 939	5 992 858	5 759 692
2011	4 842 653	3 874 123	4 523 750	4 000 976
2012	4 905 186	3 924 149	3 635 200	1 899 940
2013	5 190 672	4 152 538	5 509 500	5 509 500
Celkem	34 644 537	28 318 240	29 470 449	26 295 023

* vztahováno na projekty zaregistrované v daném roce

2.4 Výzvy

	1. výzva 8.8.2008 – 9.8.2008	2. výzva 21.1.2009 – 12.2.2009	3. výzva 4.5.2009 – 29.5.2009	4. výzva 1.9.2009 – 30.9.2009	5. výzva 19.4.2010 – 19.5.2010	6. výzva 13.9.2010 – 4.10.2010	7. výzva 26.4.2011– 20.5.2011	8. výzva 14.5.2012 – 8.6.2012	9. výzva 14.1.2013 – 15.5.2013
Fiche 1	X	X	X		X	X			X
Fiche 2	X		X	X	X	X			X
Fiche 3		X	X	X	X	X			X
Fiche 4			X	X	X	X	X	X	X
Fiche 5		X	X	X	X	X	X	X	X
Fiche 6			X		X	X	X		X
Fiche 7	X		X		X	X			
Fiche 8							X	X	

MAS Hornolidečska vyhlásila celkem 9 výzev. Postupně byly vyhlášeny všechny Fiche.

3 Metodický přístup

3.1 Zdroje údajů (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.)

Pro hodnocení byly využity jak primární, tak sekundární data. Sekundární data tvořila základní východiska a umožnila kvantifikovat dosažené výsledky a porovnat je s plánovanými hodnotami dle SPL. Jako hlavní zdroj dat sloužil Portál farmáře, kde jsou evidovány veškeré finanční toky MAS a přehled realizovaných projektů. Dalším důležitým zdrojem dat byly interní databáze MAS, které vznikaly po celou dobu realizace SPL. Pro zjištění plnění indikátorů bylo kontrolováno především bodové hodnocení žádostí, které umožnilo prokazatelně monitorovat aktivity a činnosti realizované v rámci projektů.

Na bodové hodnocení navazovala přímá komunikace se žadateli. Většina projektů byla dopředu konzultována a bylo tak možné zjistit plánované záměry, charakter projektu a především schopnost plnit stanovené indikátory. Další významnou aktivitou pro zjišťování dat byly fyzické kontroly na místě po podání žádosti o proplacení. V některých případech byla kontrola prováděna také v průběhu realizace, především u projektů, kde docházelo ke změnám v průběhu realizace. V návaznosti na kontrolu plnění indikátorů je nutné zmínit, že některé projekty plnily více indikátorů, než bylo uvedeno v žádosti. Tyto indikátory však nebylo možné do konečných výsledků započítat, neboť zde nebyl závazek, ani nutnost tyto indikátory naplnit po dobu udržitelnosti projektů.

11

Mezi primární zdroje dat patří bezesporu také tematické rozhovory s místními aktéry. Zde je nutné říct, že většina těchto rozhovorů a diskusí proběhla se zástupci veřejné správy, kteří z podstaty své funkce mají více prostoru na tyto aktivity. Již od začátku roku 2013 proběhlo několik setkání zaměřených zhodnocení aktivit v rámci SPL a začala aktivní příprava nové strategie MAS.

Další skupinou, která byla poměrně aktivní a umožňovala získat ucelený pohled na danou problematiku, byla oblast zemědělství, i když intenzita komunikace nebyla zdaleka taková jako u veřejné správy. Reálným výstupem těchto jednání bylo zařazení nové FICHE v roce 2011. I díky spolupráci se zemědělci se také v roce 2012 podařilo realizovat projekt „Sítování místních produktů na Valašsku“, který byl zaměřena na podporu místní produkce.

Největší problém představovala komunikace se zástupci podnikatelského sektoru. Zde se kontakty omezily téměř výhradně na setkání při přípravě a realizaci projektu, případně v rámci valné hromady.

3.2 Monitorovací indikátory

Monitorovací indikátor	Jednotka	Plánovaná hodnota dle původního SPL	Plánovaná hodnota dle platného SPL	Stav plnění k 30. 06. 2015	% dosažení cílové hodnoty
Podpořené subjekty	Počet	48	48	67	140 %
Celkový objem investic	Kč	63 600 000	63 600 000	49 227 832	77 %
Vytvořená hrubá pracovní místa	Počet	8	8	2*	25 %
Vybudovaná, zrekonstruovaná či zprůchodněná Hornolidečská magistrála	Km	9	9	63**	700 %
Obnova veřejného prostranství a veřejná zeleň	m ²	5000	5000	5400**	108 %
Obnovená/nová občanská vybavenost	Počet	10	10	18	180 %
Podpořené aktivity obnovy dědictví venkova	Počet	4	4	3	75%
Nové výrobky/služby uvedené na trh	Počet	12	12	9	75 %
Pořízená nová technologie	Počet	6	6	25	417 %
Podpořené nové prvky turistické infrastruktury	Počet	5	5	6	120 %
Vytvořená nová lůžka v ubytovacím zařízení	Počet	14	14	6	42,9 %

* V rámci podpořených projektů byl podpořen pouze jeden projekt, kde se žadatel zavázal k vytvoření 1 pracovního místa. Žadatel tuto podmínku splnil, naopak vytvořil celkem 3 nová pracovní místa. Do plnění monitorovacích indikátorů je však započítáno pouze jedno pracovní místo, ke kterému se žadatel zavázal.

** V rámci SPL MAS Hornolidečska byl podpořen projekt předkládaný Sdružení obcí Hornolidečska, v rámci kterého byly pořízeny stroje na úpravu a údržbu Hornolidečské magistrály a veřejné zeleně v obcích. Každá obec má tak k dispozici pojízdný stroj do terénu, který využívá na obnovu jak veřejné zeleně, tak zprůjezdění magistrály. Celková délka magistrály je cca. 63 km. Dále byly podpořeny dva projekty na rekonstrukci špatných úseků Hornolidečské magistrály v celkové délce 2 km.

V SPL je stanoveno 11 monitorovacích indikátorů, které se prolínají do Fichí. Monitoring plnění monitorovacích indikátorů je prováděn průběžně, zpráva je předkládána na Valné hromadě MASH. Průběžná hodnocení SPL probíhá 1 x ročně. Pro evaluaci SPL je určena odpovědná osoba – manažer MAS (součástí pracovní činnosti).

3.3 Hodnotící otázky

3.3.1. Povinné hodnotící otázky:

Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci?

- Jak přispěla podpora k vytváření nových pracovních míst?
- Jak napomohla podpora k dalším pracovním příležitostem ve vašem regionu?
- Jak napomohla podpora k budování kapacit pro diverzifikaci (zahájení a rozvoj činností nezemědělské povahy)?

Do jaké míry přispěl a podpora k dosažení cílů místní strategie?

(otázky zvolené ze strany MAS dle jejích cílů a priorit)

Do jaké míry byl implementován přístup LEADER?

- Napomohla podpora k většímu zapojení veřejnosti (příp. dělení dle věku a pohlaví -mladých lidí/žen) do dění v regionu?
- Jak přispěla podpora k zapojení partnerů a veřejnosti do rozhodovacích procesů?
- Jak napomohla podpora k zavádění víceodvětvových přístupů?
- Jak přispěla podpora k uplatnění inovačních postupů?
- Jak přispěla podpora k realizaci projektů spolupráce MAS?
- Přispěla podpora k zapojení MAS do sítí místních partnerství?
- (zapojení MAS do Celostátní sítě pro venkov, Národní sítě místních akčních skupin ČR aj.)

Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?

- Jak podpora podnítila zapojení veřejnosti? (aktivity prováděné za účelem animace, resp. propagace SPL, podpora potenciaálních příjemců apod.)

4 Odpovědi na hodnotící otázky

4.1 Odpovědi na povinné hodnotící otázky

1. Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci?

Data byla získána z databáze MAS a z osobních rozhovorů s úspěšnými žadateli

Z databáze projektů vyplývá, že přímo k vytvoření nového pracovního místa se zavázali pouze dva žadatelé. Je to poměrně očekávaná hodnota vzhledem k výši dotace, která se pohybuje průměrně kolem půl milionu korun. Hlavní devízou tak zůstává především skutečnost, že realizace projektů přispívá k zachování stávajících pracovních míst. V jednom případě došlo k předání podniku synovi. Bylo tak zajištěno pokračování stolařské dílny. Velkou část žadatelů tvořili drobní živnostníci, kterým podpora umožnila zefektivnit činnost a zachovat či rozvíjet podnikatelskou aktivitu. Žádný z žadatelů, ani po době udržitelnosti, neukončil svoji činnost, což svědčí o účelnosti vynaložených prostředků. Díky podpoře také vzniklo několik nových podnikatelů, především v obcích, kde míra nezaměstnanosti dosahuje nejvyšších hodnot (např. nová cukrářská výroba v obci Valašská Senice). Podnikatelské projekty tvořily téměř 30% všech rozdělených prostředků. Největší zájem byl o prostředky na zlepšení zázemí či pořízení vybavení.

V rámci diverzifikace činnosti byly podpořeny celkem 3 projekty, které propojovaly zemědělskou činnost s dalším odvětvím. V jednom případě šlo o propojení s dřevařskou výrobou, v dalším případě podnik vykonával kovozpracující činnost a v jednom případě se jednalo o podporu agroturistického zařízení kombinující cestovní ruch a zemědělství.

2. Do jaké míry přispěl a podpora k dosažení cílů místní strategie?

Analýza dat a dalších ukazatelů:

- Vyhodnocení podpořených a ukončených projektů
- Informace a data z konzultační činnosti
- Informace získané od žadatelů – obcí

Odpověď na hodnotící otázku Kvalita života, služeb a vzhledu obcí:

Hlavním cílem SPPL MAS Hornolidečska je zlepšení kvality života a posílení místního ekonomického prostředí na území Hornolidečska. K naplnění tohoto cíle směřují všechny zvolené oblasti podpory Strategického plánu LEADER MAS Hornolidečska na období 2007-2013.

Ke zvýšení kvality života a vzhledu obcí jsou primárně učeny v SPL tři Fiche (Fiche 1: Obnova a rozvoj obcí Hornolidečska, Fiche 2: Občanské vybavení a služby, Fiche 3: Valašské kulturní dědictví). V rámci těchto tří oblastí podpory bylo rozděleno na dotacích celkem 13,1 mil. Kč. V rámci FICHE 2, která je zaměřená na občanské vybavení a služby bylo podpořeno celkem 26 projektů, tedy téměř polovina všech realizovaných projektů. Největší zájem byl o prostředky na úpravu kulturních zařízení a

14

komunitních center, dále byly podporovány zázemí pro činnost spolků a neziskových organizací. Takto investované prostředky prokazatelně pomohly k zachování a dalšímu rozvoji společenského a kulturního života v obcích. V některých případech přispěly realizované projekty ke vzniku nových spolků či k rozšíření činnosti stávajících.

Celkem 4 projekty byly zaměřeny na obnovu a rozvoj obcí Hornolidečska, jednalo se buď o úpravu veřejných prostranství nebo o aktivity spojené s Hornolidečskou magistrálou – páteří cyklotrasou, která propojuje všechny obce MAS. Tyto projekty kromě přínosu pro místní obyvatele také rozšířily nabídku cestovního ruchu v regionu.

V oblasti kulturního dědictví byly podpořeny 3 projekty zaměřené především na obnovu sakrálních staveb. V jednom případě vzniklo muzeum významného rodáka kardinála Štěpána Trochty z Francovy Lhoty, které slouží i jako zázemí pro práci s mládeží pro místní farnost.

Odpověď na hodnotící otázku rozvoj občanské společnosti:

Na podporu občanské společnosti je určena Fiche 2 Občanské vybavení a služby, v rámci které je poskytována také podpora místním spolkům a organizacím, jejichž aktivity jsou zaměřeny především na podporu dětí a mládeže. Bylo podpořeno celkem 5 projektů, které měly velký význam pro činnosti podpořených spolkových organizací (např. vybavení společenského klubu Lidečko, který sdružuje celkem 16 místních spolků v obci, vybavení komunitního centra v obci Lačnov zaměřeného především na práci s dětmi, vybudování provozního zázemí občanského sdružení Úsměv v Senince, které pořádá programy pro děti a maminky s dětmi).

S provedeného šetření a rozhovorů jak s žadateli, tak s uživateli bylo zjištěno, že program Leader je jediným dostupným programem na podporu činnosti místních spolků. Výše poskytované dotace je zvolena vhodně tak, aby byla ku prospěchu místním spolkům, ale finančně je příliš nezatěžovala ((především ve fázi předfinancování projektu). Vzhledem k tomu, že spolkový život je jednou z nejdůležitějších součástí života v obcích, doporučuje se posílit podporu projektů v této oblasti.

Přidanou hodnotou k podpoře a rozvoji občanské společnosti je také realizovaný projekt Spolupráce s MAS Buchlov, v rámci kterého bylo na území Hornolidečska pořízeno celkem 260 ks valašských krojů (z toho 160 dětských). Tento projekt výrazně přispěl k podpoře folklóru ve všech obcích Hornolidečska.

Odpověď na hodnotící otázku rozvoj cestovního ruchu:

Na podporu rozvoje cestovního ruchu je určena Fiche 7 Podpora a rozvoj služeb cestovního ruchu a také částečně Fiche 1 Obnova a rozvoj obcí Hornolidečska, v rámci které je mimo jiné poskytována podpora na údržbu, úpravu a rekonstrukci úseků Hornolidečské magistrály (turistické a cykloturistické trasy). V rámci této oblasti podpory bylo podpořeno celkem 7 projektů zaměřených na rozvoj infrastruktury a služeb v cestovním ruchu – 4 projekty předkládané podnikateli (zkvalitnění lyžařského svahu v Pozdětchově, Spinningové centrum a půjčovna kol ve Valašské Polance, Rozšíření nabídky ubytovacího zařízení v Horní Lidči a Zkvalitnění agroturistického zařízení ve Valašské Senici) a dále neziskové 3 projekty – dva projekty zaměřené na rekonstrukci neprůjezdných částí Hornolidečské magistrály ve Valašské Polance a v Leskovci a pořízení techniky na údržbu Hornolidečské magistrály.

Podpořené projekty zvýšily nabídku a kvalitu služeb pro návštěvníky Hornolidečska, zlepšila se infrastruktura pro pěší a cykloturistiku. I když potřeba investic přesahuje možnosti programu Leader, poskytnutá podpora byla vynaložena účelně a efektivně a oblast podpory je zvolen vhodně zvolen na podporu budování chybějící infrastruktury a zkvalitňování služeb. Poskytnutá podpora úměrně svému rozsahu přispěla k rozvoji cestovního ruchu v oblasti.

3. Do jaké míry byl implementován přístup LEADER?

ZAPOJENÍ MLADÝCH LIDÍ DO DĚNÍ V REGIONU?

Podpora mladých lidí ve venkovském prostředí probíhá kromě formálního vzdělávání především v oblasti zájmových volnočasových aktivit, jejichž nabídku zabezpečují především spolky a neziskové organizace. Nejinak tomu je na území Hornolidečska. U 15 podpořených projektů vzniká potenciál pro rozvoj aktivit pro děti a mládež, nebo je projekt na ně přímo zaměřen. Podpořeno bylo budování zázemí pro spolkovou činnost nebo vybavení pro činnost spolků, které ve velké míře pracují s mládeží. Mezi nejvíce žádané aktivity patřily projekty pro sbory dobrovolných hasičů, sportovních klubů a jiných zájmových spolků (včelařský kroužek, zázemí pro maminky s dětmi, apod.). Podpořena byla také činnost folklórních souborů (nákup krojů) či neformální aktivity pro mládež (zázemí pro ochotnický soubor, apod.)

Snahou projektů zaměřených na mládež je především nabídka možnosti trávení volného času, která podpoří budování vzájemných vztahů, nabídne dětem možnost seberealizace a rozvoje osobnosti a v neposlední řadě přispěje k eliminaci sociálně patologických jevů u této skupiny obyvatel.

ZAPOJENÍ ŽEN DO DĚNÍ V REGIONU

Bodové hodnocení za zapojení žen do dění v regionu získalo celkem 30 projektů. Jedná se v převážně většině o projekty obcí či neziskových organizací. U těchto projektů se jedná o rovný přístup, kdy nedochází k rozdělování možnosti užívat výstupy projektu dle pohlaví.

Kromě nediskriminačních projektů bylo realizováno několik projektů s přímým dopadem na ženy. Jedná se především o zázemí pro neformální setkávání maminek s dětmi, příp. zázemí pro další aktivity organizované ženami (soutěže, hry, výstavy apod.). V rámci podpory volnočasových aktivit dětí a mládeže byly podpořeny spolky s dívčími či smíšenými kolektivy např. rámci centra mládežnického fotbalu ve Valašské Polance byla podpora směřována mimo jiné k dívčímu fotbalovému týmu.

ZAPOJENÍ PARTNERŮ A VEŘEJNOSTI DO ROZHODOVACÍCH PROCESŮ

Veřejnost byla do rozhodovacích procesů zapojená především ve struktuře MAS prostřednictvím hlasování ve valné hromadě či při zapojení do orgánů MAS. Kancelář MAS se snažila v maximální možné míře informovat veřejnost o své činnosti a o možnostech zapojení se ze strany veřejnosti. V rámci animace se MAS podílela na organizaci významných akcí v regionu (např. Ovčácký den). Ve vazbě na projekty spolupráce také organizovala vlastní akce pro širokou veřejnost. Díky projektům spolupráce se také podařilo zapojit ve velké míře děti a mládež, kteří se významnou měrou zapojili do

tvorby publikace o vypálených obcích a měli zásadní vliv na její konečnou podobu. Významně byla veřejnost zapojena také do tvorby nového strategického dokumentu, kde měli možnost vyjádřit svoje názory a potřeby.

ZAVÁDĚNÍ VÍCEODVĚTOVÝCH PŘÍSTUPŮ

Z tabulky hodnocení projektů vyplývá, že celkem 7 projektů získalo bodové ohodnocení za kritérium víceodvětvový přístup. Jednalo se jak o projekty podnikatelské tak projekty neziskových organizací či obcí. Většina z nich měla vazbu na oblast zemědělství, kde lze víceodvětvový přístup nejlépe využít. Byly podpořeny aktivity, které bylo možné využít jak pro činnost žadatel tak také jako služby pro místní obyvatele, klasickým příkladem, který se několikrát opakoval, byla podpora zázemí zahrádkářského spolku, který na oplátku umožnil občanům využít zázemí pro vlastní zpracování výpěstků. Víceodvětvový přístup byl podpořen také prostřednictvím projektu spolupráce, který byl zaměřen na podporu místní produkce. Díky tomuto projektu se podařilo sdružit prvovýrobce a zpracovatele především u potravin a částečně také u producentů řemeslných výrobků. Ideální formou jak těchto přístupů využít je spojení zemědělství a cestovního ruchu v agroturistice. Na takový typ projektu zatím žádal pouze jeden subjekt. Do budoucna by měl být tento přístup posilován.

ZAVÁDĚNÍ INOVAČNÍCH PŘÍSTUPŮ V REGIONU

Bodové hodnocení za využívání inovačních přístupů získalo celkem 36 podpořených projektů. K získání bodů bylo postačující, když realizací projektu došlo k inovaci výrobních postupů, prováděných činnostech či v jiných aspektech činnosti žádajících subjektů. Především podnikatelské subjekty mohly díky podpoře pořizovat nové zařízení a technologie, které vedly k zefektivnění činnosti a tím pádem také ke zvýšení konkurenceschopnosti. Nároky na kvalitu a přesnost výroby se zvyšují jak u individuálních zákazníků, tak i v rámci dodavatelských řetězců a s těmito nároky roste také potřeba investic do rozvoje podnikání v oblasti technického vybavení. Polovina podpořených projektů byla v souladu s výše uvedeným a napomohla podpoře především podnikatelských subjektů v území.

REALIZACE PROJEKTŮ SPOLUPRÁCE

MAS v uplynulém programovacím období realizovala celkem 5 projektů spolupráce. Ty se tak staly jedním z významných prvků, které určovaly činnost MAS v regionu a umožňovaly široké veřejnosti získat povědomí o MAS a jejích aktivitách. V rámci projektů spolupráce vznikly dvě publikace – kniha pohádek a pověstí a kniha Život a historie vypálených obcí. Na obou publikacích se významně podílely děti ze základních škol. Další projekty spolupráce se týkaly rozvoje cestovního ruchu prostřednictvím marketingových aktivit a podpory místní produkce prostřednictvím vytvoření regionální známky. Jeden projekt byl také zaměřen na folklór a jeho podporu u dětí a mládeže.

ZAPOJENÍ MAS DO SÍTÍ MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ

MAS je dlouhodobě členem národní sítě MAS a manažer MAS působí jako člen výboru a předseda krajské sítě NS MAS ČR ve Zlínském kraji. MAS je napojena na další organizace v rámci místních i národních organizací, kde však nevystupuje v roli člena, ale spíše partnera. Jsou to především Celostátní síť venkova, Spolek pro obnovu venkova a Sdružení obcí Hornolidečska a další.

17

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

4. Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?

Kancelář MAS se v území stala významným místem pro konzultace v oblasti získávání prostředků z evropských fondů. Postupně se okruh informací rozšířil i na další oblasti, které se týkají veřejné správy a MAS se stala důležitým zprostředkovatelem předávání informací pro veřejnou správu, ale také pro podnikatelský a neziskový sektor. Významně se tato schopnost promítla především v období voleb do obecních zastupitelstev, kdy se MAS pro nově zvolené zástupce obcí stala jedním z klíčových informačních zdrojů.

5 Závěry a doporučení

5.1 Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi dle SPL

V SPL MAS Hornolidečska na období 2007-2013 je stanoveno celkem 11 monitorovacích indikátorů. Indikátory jsou vhodně zvoleny v návaznosti na stanovené cíle. Tyto indikátory jsou promítnuty do jednotlivých Fichí a na základě této provázanosti lze relevantně kontrolovat naplňování stanovených cílů.

MAS Hornolidečska má celkem 8 oblastí podpory – 8 Fichí (Fiche č. 8 byla přidána v roce 2010). Z tohoto počtu je celkem 5 Fichí zaměřeno na rozvoj podnikání a zemědělství, 3 Fiche jsou určeny na rozvoj občanské vybavenosti, obnovu a rozvoj obcí a zachování kulturního dědictví. V původní SPL byl stanoven poměr rozdělení finančních prostředků 57 % pro Fiche 1-3 (tedy na podporu neziskových projektů) a 43 % pro Fiche 4-7 (tedy na podporu podnikání).

Z hodnocení ex-post je patrné, že více než 49 % dotací bylo poskytnuto na realizaci podnikatelských záměrů, 51 % bylo poskytnuto na realizaci projektů předložených obcemi a neziskovými organizacemi. Tento poměr je zhruba stejný jako ve střednědobém hodnocení a ukazuje na vyváženost podpory pro jednotlivé skupiny žadatelů. Oproti plánovaným hodnotám došlo ke snížení rozdílu mezi soukromými a veřejnými či neziskovými žadateli.

Přečerpány jsou prostředky ve Fichích 2, 4 a 5 (ve Fichi 5 je to dokonce více než 100% oproti původnímu plánu). U ostatních Fichí je alokace naopak nedočerpána, nejvíce je to u FICHE 1. Tyto nepřesnosti neukazují na chybu v plánování, spíše se ukázalo, jaký typ projektů má v území největší potenciál pro financování prostřednictvím MAS. Nedočerpání alokovaných prostředků dle plánu u některých FICHÍ je důsledkem dvou faktorů jedním z nich je menší zájem ze strany žadatelů (Fiche zaměřená na diverzifikaci), druhým pak možnost získat prostředky i z jiných zdrojů (Fiche 1 Obnova a rozvoj obcí).

5.2 Míra dosažení cílů

Míru dosažení cílů je možné kontrolovat na základě stanovených monitorovacích indikátorů a jejich plánovaných hodnot. V SPL je stanoveno 11 monitorovacích indikátorů, které se prolínají do Fichí. Monitoring plnění monitorovacích indikátorů je prováděn průběžně, zpráva je předkládána na Valné hromadě MASH. Průběžná hodnocení SPL probíhalo 1 x ročně. Pro evaluaci SPL je určena odpovědná osoba – manažer MAS (součástí pracovní činnosti).

Při provedené analýze plnění monitorovacích indikátorů v rámci ex-post hodnocení SPL bylo zjištěno, že plnění u 6 monitorovacích indikátorů je naplněno a hodnoty MI byly překročeny oproti plánu, u dalších 3 indikátorů dosahuje hodnota 75 % a vyšší. Podstatné je především nižší plnění u indikátoru č. 2, který představuje celkové investice v území. Neplnění tohoto indikátoru se projevuje především u nejnižšího naplněného MI, který udává počet vytvořených pracovních míst. S uvedenými finančními prostředky se jen minimum žadatelů zavázalo k vytvoření trvalého pracovního místa a i když v rámci projektu pracovní místo vzniklo nebylo součástí hodnocení a není možné ho započítat do celkového hodnocení. Důvody, proč indikátor nebyl naplněn je možné shrnout v následujících bodech bodech:

- při provedeném průzkumu mezi podnikateli a živnostníky bylo zjištěno, že průměrná výše doposud poskytované dotace (cca. 500 tis. Kč / projekt) není pro žadatele – především živnostníky a podnikatele dostatečným motivačním prvkem k vytvoření nového pracovního místa. Při pětileté udržitelnosti přesáhnou náklady na mzdové výdaje několikrát získanou dotaci
- ekonomická recese v průběhu plánovacího období – Jak v ČR, tak i celé Evropě se od roku 2008 na hospodářském vývoji projevila ekonomická krize, která se také negativně dotýká živnostníků a drobných podnikatelů. Žadatelé se proto nechtějí zavazovat k vytvoření nového pracovního místa s podmínkou 5-leté udržitelnosti. Mají velkou obavu o nedodržení tohoto závazku a hrozbu vrácení dotace.

5.3 Závěry a doporučení

Závěrem lze říci, že MAS do velké míry naplnila cíle stanovené v rámci SPL 207 – 2013. Podařilo se realizovat několik desítek úspěšných projektů, které přinesly pozitivní výsledky v podobě podpory nových technologií a rozvoje podnikatelských aktivit v regionu. Obce získaly prostředky především na podporu spolkového života, který do značné míry určuje subjektivní vnímání kvality života v obcích. Díky projektům spolupráce se podařilo plošně pomoci některým oblastem rozvoje, především se dařilo realizovat aktivity zaměřené na děti a mládež a posilovat jejich vazby na region, ve kterém žijí. Nedostatky lze spatřovat ve stále poměrně malém povědomí veřejnosti o činnosti MAS a často také nízké angažovanosti členů MAS. Objevoval se problém, kdy aktivita některých subjektů v rámci MAS po úspěšné realizaci projektu začala výrazně klesat. MAS by se měla snažit svou činností více zaujmout a angažovat členy MAS, aktivní subjekty v regionu a také veřejnost, aby mohla úspěšně pracovat na rozvoji života v regionu.

Doporučení vzešlá z hodnocení plnění SPL 2007 – 2013 pro další činnost MAS:

- Především v závěru období se objevily problémy s čerpáním, kdy několik žadatelů oznámilo odstoupení od záměru v době, kdy již alokované prostředky nebylo možné převést do další výzvy. MAS by měla sama aktivněji provádět průběžnou kontrolu realizace projektů, aby bylo možné podobným situacím předejít.
- Z objemu podpořených projektů a podaných záměrů vyplývá, že významným hybatelem života v území jsou spolky a neziskové organizace. MAS by se měla snažit dále prohlubovat vzájemnou spolupráci a snažit se aktivní občany z těchto spolků (s aktivitami v jedné obci) více zapojovat do rozvojových aktivit celého regionu.
- MAS by měla hrát roli v tvorbě místních sítí na všech úrovních a více využívat potenciálu platformy, která sdružuje podnikatele, obce a neziskové organizace, aby bylo dosahováno maximálního synergického efektu a byl zajištěn adekvátní rozvoj území.
- MAS by měla členy a veřejnost lépe informovat o průběžném plnění stanovených cílů, aby i s pomocí potenciálních žadatelů bylo možné operativně řešit případné změny a úpravy směřující k maximálnímu využití dostupných prostředků na rozvoj regionu.

V Lidečku dne 18.12.2015

Zpracoval: Aleš Lahoda, manažer MAS Hornolidečska, z.s.

Schválil: Ing. Vojtěch Ryza, předseda MAS Hornolidečska, z.s.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí